

ПОЛ АНДЕРСЪН DELENDA EST

Част 5 от „Патрул във времето“

Превод от английски: Юлиян Стойнов, 1998

chitanka.info

DELEND A EST^[0]

1

Истинско удоволствие е да се ловува в Европа отпреди двайсет хиляди години, а условията за зимни спортове са направо великолепни. Тъкмо по тази причина Патрулът, който майчински се грижи за отдиха на своите квалифицирани специалисти, е построил неголяма ловна хижа в Пиренеите през плейстоцена.

Менс Еверард стоеше на остъклената веранда и гледаше на север, където, зад заснежените върхове на планините и широката гориста ивица, се простираше тундрата, заобиколена от непроходими блата.

Широкоплещестият патрулен бе облечен в свободни зелени панталони и термосинтово яке от двайсет и трети век, високите му ботуши бяха шити в Канада от деветнайсети век и единствено очуканата лула с нащърбен мундщук бе с неизвестен произход и възраст. Еверард бе завладян от някакво смътно безпокойство и не обръщаше внимание на шумотевицата и веселите песни, които се носеха от просторния хол зад гърба му.

Тъкмо в този момент местният водач — кроманьонец, пресече заснежения двор на хижата. Той беше едър, младолик здравеняк с изрисувано лице, а дрехите му приличаха на ескимоските (широко разпространена е измамната представа, че първобитният човек, обитавал ледниковия период, не е могъл да измисли палтото, панталоните и обувките). В пояса му беше затъкнат нож от неръждаема стомана — водачите предпочитаха натуралната размяна срещу услугите си. Тук, в далечното минало, Патрулът не беше ограничен от нищо в действията си — колкото и да е неръждаема, стоманата рано или късно ще изгние, а и странните пришълци ще бъдат забравени след сто-двеста години.

Далеч по-голяма опасност представляваха сътрудничките на Патрула от епохата на свободните нрави — те вечно завързваха любовни връзки с местните ловци.

Към Еверард се приближи Пиет ван Сараук, венерианец с холандско-индонезийска кръв, родом някъде в началото на двайсет и четвърти век. Пиет бе строен млад мъж, спечелил уважението си сред местните планински водачи благодарение на представителната си външност и съвършената си алпинистка техника. Известно време двамата се наслаждаваха мълчаливо на гледката — разбираха се добре и без думи. Пиет също беше оперативен агент и във всеки момент бе готов да действа в която и да било точка на времето. Напоследък двамата си помагаша в няколко трудни задачи и получиха възможността да почиват заедно.

Сараук пръв наруши мълчанието.

— Някой каза, че са проследили два мамута до Тулуза.

До основаването на Тулуза, разбира се, имаше още много време, но патрулните бяха свикнали да използват познатите им от бъдещето ориентирни точки.

— Аз вече гръмнах един — промърмори Еверард. — Накарах се на ски, накатерих се по скалите и се нагледах на примитивните танци на туземците...

Ван Сараук кимна, извади цигара и щракна със запалката. Така всмукна от цигарата, че скулите се очертаха върху мургавото му лице.

— Приятно е да се помотаеш без работа — съгласи се венерианецът. — Но животът сред природата рано или късно омръзва.

Оставаха им още две седмици ваканция. Продължителността на отпуската нямаше особено значение, тъй като патрулният лесно можеше да бъде повикан почти веднага, след като е тръгнал. На практика обаче никой не постъпваше така. (Никой не им казваше и кога ще умрат, а здравият разум подсказваше, че ще е по-добре, ако не проявяват излишно любопитство по въпроса. Освен това нищо не е определено веднъж завинаги — времето е изменчиво, а Патрулът даваше възможност на своите сътрудници да се възползват от подмладяващата техника на данелианците).

— Това, от което наистина се нуждая — произнесе замечтано Ван Сараук, — са светлини, музика и момичета, които никога не са чували за пътешествия във времето...

— С теб съм! — възкликна в същия дух Менс.

— Рим от времето на Август? Никога не съм бил там. Мога да осигуря хипнозаписи на езика и обичаите, а костюми ще намерим тук.

Еверард поклати глава.

— Надценяваш Рим. Ако толкова си зажаднял за атмосфера на всеобщ упадък, ела в моята епоха — Ню Йорк в средата на двайсети век... Там ще ти трябват само някои телефонни номера, а аз ги зная.

Ван Сараук се ухили.

— И моето време си го бива, но развлеченията ни никога не са били на необходимата висота. Добре, като е Ню Йорк, да е Ню Йорк — кога?

— Да речем, 1960-та. Последната ми задача беше тъкмо там.

Те размениха усмивки и тръгнаха да си събират багажа. Еверард предвидливо бе взел някои типични дрехи от средата на двайсети век за своя приятел. Докато мятеше в куфара приборите за бръснене и пижамата, той неволно се запита ще може ли да удържи на темпото на Ван Сараук. Не беше кой знае какъв гуляйджия, а и никога досега не му беше хрумвало да се запие в някое забутано кътче на пространство-времето. Предпочиташе хубавата книга или разговор в тесен приятелски кръг на чаша бира. Но дори и най-заклетият трезвеник от време на време има нужда да се напие. Особено ако си оперативен агент на Патрула, работещ под прикритие в някоя измислена компания, а в действителност скиториш някъде из историята. След като си виждал как тази история е пренаписвана стотици пъти до най-дребната подробност — не от Господ Бог, с чиито корекции си се примирявал, а от хора като теб, способни на грешки (защото дори данелианците са малко по-долу от Всемогъщия). Ако вечно те преследват кошмари за някакви катастрофални промени, след които целият свят просто ще престане да съществува... да е съществувал във вида, в който все още го познаваш — е, след всичко това как да не се напиеш до забрава.

Лицето на Еверард се изкриви в измъчена гримаса. Той прокара ръка по кестенявите си коси, сякаш за да прогони нерадостните мисли. Има ли смисъл да живее в постоянна тревога? Езикът и логиката са безсилни пред лицето на парадокса. В подобни моменти най-добре е да се отпуснеш и да се наслаждаваш на настоящето — доколкото можеш.

Той вдигна куфара и тръгна да търси Пиет.

Двуместният антигравитационен катер ги очакваше в гаража. На външен вид с нищо не приличаше на машина, способна да те откара мигом във всяка точка от човешката история. Причудлив апарат, точно

толкова, колкото е бил за времето си самолетът. Или параходът. Или първият огън.

*„Обичам да излизам,
с блондинката до мен,
но по обичам да съм с нея
в кревата, запотен!“*

Докато се настаняваше на задната седалка, Ван Сараук запя тази френска песен, а в студения въздух от устата му излизаше пара. Беше я научил в армията на Людовик XIV, когато веднъж бе съпровождал по време на поход. Еверард се засмя.

— Млъквай, момче!

— О, стига с твоите скрупули! — въздъхна младият венерианец.
— Виж колко прекрасни са времето, пространството и необятният космос! Хайде, какво чакаш, пришпори машината!

Еверард не споделяше възторга му — беше се нагледал на човешки трагедии във всички епохи. С течение на времето привикваш и задебеляваш, но все пак... Когато гладният селянин те гледа с очите на измъчено животно, когато неистово пици прободеният от копие войник, или красивият град изчезва в пламъците на атомен взрив — тогава нещо вътре в теб се скъсва завинаги. Можеше да разбере фанатиците, опитващи се да променят хода на историята. Бедата беше в това, че са неспособни да я променят към по-добро — дори в дребните неща...

Той набра координатите на склада на „Инженерни проучвания“ — удобно, скрито от любопитни погледи тайно местенце. Там ще оставят хронокатера, след това ще се прехвърлят в квартирата на Менс и накрая ще излязат да се веселят.

— Каза ли „сбогом“ на тукашните си почитателки? — попита насмешливо Еверард.

— По един незабравим начин, повярвай ми. Стига си се туткал вече. Щракай копчето, тая машина не се движи с гребла.

Еверард вдигна рамене и натисна стартера. Гаражът се изгуби от погледите им.

[0] Да бъде разрушен — (лат.) — Според преданията Марк Порции Катон (234–149 г. пр.н.е.) е завършвал своите изказвания в Римския сенат с думите: „Ceterum censeo Carthagines esse delendam“ (Освен това предполагам, че Картаген трябва да бъде разрушен) — бел.прев. ↑

2

Както винаги, първият миг бе най-трудният.

Малко по малко обкръжаващата ги действителност започна да се прояснява. Хронокатерът се материализира на няколко инча над пода (пунктът на появяване винаги бе на известно разстояние от всякакви солидни предмети) и от рязкото спиране зъбите на патрулните изтракаха. Намираха се на някакъв площад. Съвсем близо до тях, от каменната чаша на изящен фонтан, бликаше вода. Към площада водеха няколко улици, застроени с шест до десететажни сгради от тухла и бетон в различни цветове. По улиците бръмчаха съвършено непознати на вид, тромави, дори недодялани превозни средства, а по тротоарите се разхождаше многолика тълпа.

— Това пък какво е, за Бога! — подскочи Еверард и се втренчи в приборите. Хронокатерът ги бе доставил в предварително зададената точка: 23 октомври 1960-та, 11:30, Манхатън, координатите на склада... Внезапно излезлият вятър изпълваше с прах очите му, миришеше на дим от комини и още нещо...

Ван Сараук вече бе извадил звуковия парализатор. Хората, обкръжили хронокатера, крещяха някакви неразбираеми думи. И какъв странен вид имаха всички — високи, стройни, русокоси мъжаги, сред тях мургави, червенокожи индианци, метиси в различни нюанси... Мъжете носеха широки пъстри ризи и вълнени поли, шотландски бонета с топки, обувки и високи до коленете плетени чорапи. Косите им се спускаха до раменете и мнозина от тях сучеха въздълги мустаци. Жените бяха облечени с дълги до глезените поли, а косите им — прибрани под качулките на наметала. И двата пола бяха обкичени щедро с масивни метални гривни и гердани.

— Какво става? — прошепна венерианецът. — Къде се намираме?

Еверард беше като гръмнат. Умът му щракаше бясно, прехвърляйки трескаво всички познати епохи — не само от пътешествията, но и от книгите. Индустриално развита цивилизация

— колите приличаха на парни машини, но защо предниците им бяха заострени и с орнаменти като носовете на римски триреми? Какво беше това — някакъв опит за следатомно Възраждане?

Не, тогава едва ли щяха да носят вълнени поли и поне някой щеше да знае английски...

Нещо не бе наред. Никога не е имало такава епоха!

— Да се махаме оттук!

Ръцете му вече бяха на пулта за управление, когато някакъв здравеняк се нахвърли върху него. Двамата се претърколиха през седалката и тупнаха на паважа, като се бяхтеха енергично. Ван Сараук успя да повали неколцина с парализатора, но други го нападнаха отзад и бързо го обезоръжиха. Тълпата продължаваше да нараства и скоро всичко се скри зад пелена...

Еверард смътно различаваше някакви хора с лъскави медни нагръдници и шлемове, проправящи си път през тълпата с палки. Извлякоха ги под купчината сплетени тела и им сложиха белезници. След това ги обискираха и ги повлякоха към голяма, затворена камионетка. Има нещо общо в полицейските коли от всички епохи.

Когато дойде на себе си, установи, че се намират във влажна и студена килия с решетка на вратата.

* * *

— Все Венериански светии! — възкликна Ван Сараук и се просна на дървения нар. След това покри лицето си с ръце.

Еверард доближи вратата и надникна в коридора. Виждаше само високи сиви стени и килията отсреща. Оттам, през решетката, ги наблюдаваше мъж с типично ирландска физиономия. Викна им нещо, но беше съвсем нечленоразделно.

— Какво става? — попита Ван Сараук.

— Не зная — рече Еверард. — Понятие нямам. Настройката на хронокатера е почти автоматична, и кретен ще се справи. Изглежда, двамата с теб не спадаме дори към тази категория.

— Това място не съществува — проплака отчаяно венерианецът.

— Кой знае? — отвърна скептично Менс.

— Сънувам ли — продължи другият и се ощипа. Устните му бяха разцепени и окървавени. — Казват, че това била най-сигурната проверка на реалността — поясни той. — Обаче не и в този случай.

— Май е така — съгласи се Еверард. Той сграбчи решетката толкова силно, че вратата издрънча. — Дали не съм сбъркал нещо в координатите? Възможно ли е да съществува на Земята подобен град? В някоя съвсем непозната епоха?

— Доколкото зная — не.

За да възстанови поразклатеното си самообладание и да се съсредоточи върху конкретната задача, Еверард повика на помощ един от уроците по психология, изучавани в Академията. В такова състояние можеше да извика в паметта си всичко, което някога е учил, а познанията му по история бяха предостатъчно за цял куп докторски дисертации.

— Не — произнесе накрая с категоричен тон. — Никога не е имало облечени с поли брахицефали, които да се смесват с индианци и да карат парни автомобили...

— Ами координаторът Штантел Пети? — попита неуверено венерианецът. — Онзи от трийсет и осми век? Великият Експериментатор, дето обичал да смесва всякакви култури и стилове?

— Не ми прилича на това.

Но вече се досещаше какво се е случило и беше готов да продаде душата си на дявола, само и само догадката му да не е вярна. Трябваше да извика на помощ цялото си самообладание, за да не закреши и да заблъска глава в стената.

— Ще трябва да почакаме — произнесе накрая с привидно равнодушие.

Полицаят (Еверард предполагаше, че са попаднали в ръцете на закона), който им донесе храна, направи безуспешен опит да ги заговори. Според Ван Сараук езикът му напомнял келтския, но с мъка разгада само няколко откъслечни думи. Храната не беше съвсем лоша.

Надвечер ги заведоха до клозета, а след това им позволиха да се измият, но през цялото време бяха под строго наблюдение. Еверард успя да разгледа оръжието на тъмничарите — осемзарядни револвери и дългоцевни пушки. Помещенията се осветяваха от газови фенери, изработени като сплетени лозя и змийски тела.

Обстановката, оръжието, както и миризмите, съответстваха на техническо развитие от началото на деветнайсети век.

Едва по обратния път зърна надписи по стената. Приличаше на семитската азбука, но Ван Сараук, който бе посещавал еврейски кибуци на Венера и имаше представа от иврит, не съумя да разчете нищо.

След като ги заключиха, покрай вратата мина следващата група затворници — тълпа от весели скитници и пияници.

— Изглежда са ни удостоили с по-особено внимание — отбеляза Ван Сараук.

— Нищо чудно. А ти как би постъпил с двама странни пришълци, които се появяват изневиделица и използват непознато оръжие?

— Значи мислиш същото, което и аз?

— Аха.

Устните на венерианеца потрепериха, а в гласа му се долови зле прикрита уплаха.

— Друга хронологична линия! Някой е успял да промени историята!

Еверард само кимна.

И двамата спаха лошо. Беше прекалено шумно, очевидно дисциплината в затвора не беше на почит. Освен това и дървениците не им даваха мира.

На сутринта, след като се нахраниха, им позволиха да се избърснат с притъпени бърсначи. После двама тъмничари ги отведоха в някакъв кабинет и застанаха до стената.

Патрулните се настаниха на грубо скованите дървени столове и зачакаха. Като всичко останало, мебелите тук също бяха едновременно познати и чужди. След известно време се появиха началниците. Бяха двама: червендалест мъж с посивели коси и зелен мундир — изглежда, шефът на полицията, и мършав метис със сурово лице, косата му също имаше сивкави кичури, но мустаците му бяха съвсем черни. Беше със синя карирана пола и истинска шотландска барета. Отляво на гърдите му се мъдреше златна бича глава, която, изглежда, бе някакъв вид офицерско отличие. Имаше гордата осанка, стига да не гледаш тъмничките космати крака, подаващи се под полата. Съпровождаха го

двама въоръжени войници, облечени в същите униформи, но когато седна, те останаха прави.

Еверард се наклони и прошепна:

— Бас държа, че тези са военни. Изглежда се интересуват от нас. Ван Сараук кимна мрачно.

Шефът на полицията се изкашля многозначително и каза нещо полугласно на... може би генерала? Другият отвърна раздражено и се втренчи в пленниците. Той извика ясно и отчетливо няколко думи. Еверард дори съумя да различи отделните гласни, но тонът никак не му хареса.

Все някак трябваше да се разберат. Еверард посочи гърдите си и произнесе:

— Менс Еверард.

Ван Сараук последва примера му.

„Генералът“ трепна и отново взе да спори с полица.

— *Ирн Симбърланд?*

— *Но! Спика да инглез!* — отвърна Еверард.

— *Готланд? Свеа? Найройн Тевтона?*

— Тези имена — ако са имена — приличат на германски, нали? — попита Ван Сараук.

— Също както и нашите, ако помислиш — отвърна напрегнато Еверард. — Може би мислят, че сме немци?

Той се обърна към генерала.

— *Шпрехен зи дойч?* — не срещна никакво разбиране. — *Талер ни свенск? Нидерландс? Дене тунга? Парле ву франсе?* Дявол да го вземе, *хабла устед еспаньол?*

Шефът на полицията отново се покашля и посочи гърдите си.

— Кадваладер Мак Барка — представи се той. „Генералът“ се оказа Синит ап Сеорн — доколкото Еверард интерпретира неанглосаксонските звуци на името.

— Май наистина е келтски — прошепна той. Целият беше плувнал в пот. — Но все пак, ще проверим...

Той посочи с питащо изражение още неколцина от присъстващите в стаята и в отговор получи все същите по звучене имена, като Хамилкар ап Ангус, Ашур ил Катлан и фин О'Картиа.

— Определено се долавя семитски елемент. Това съвпада и с азбуката.

Ван Сараук нервно облиза устни.

— Да опитаме с класическите езици — предложи той. — Може би ще успеем да разберем къде точно историята е кривнала в погрешна посока?

— *Локверисне латина?* — Отново мълчание. — *Еленидейс?*

Генерал ап Сеорн подскочи с видимо вълнение, духна мустак и присви очи.

— *Хелена?* — попита той. — *Ирн Парфия?*

Еверард поклати глава.

— Поне са чували за гръцкия — рече той и добави още няколко думи на гръцки, но този път никой не му отговори.

Ап Сеорн излая нещо на един от хората си и той изтича навън. Възцари се тишина.

Еверард изведнъж осъзна, че бъдещето вече не го безпокои. Да, вероятно са загазили здравата, може би дори го заплашва гибел, но каквото и да се случи, изглежда дреболия в сравнение с онова, което е сполетяло света.

И цялата вселена! Боже милостиви!

Виж, с това не беше никак лесно да се примири. Пред погледа му изникнаха картини от Земята, която познаваше: просторни равнини, щръкнали в небето планини и горди, изящни градове. Като жив застана пред него образът на баща му и той си спомни, че старият обичаше да го подхвърля на ръце. И майка му... хубаво си живееха.

Освен това имаше едно момиче, с което се запозна в колежа, най-прекрасната девойка на света — всеки друг би се гордял да се разхожда с нея под дъжда... ами Берни Ааронсон и нощните беседи на чашка бира сред цигарен дим... Фил Брекни, който го измъкна под картечен огън във Франция... Чарли и Мери Уиткомб и силният чай край горящата камина във викториански Лондон; Кейт и Синтия Денисън в тяхното хромирано и никелирано нюйоркско гнезденце; Джон Сандовал сред червеникавите скали на Аризона... кучето, което някога бе имал... суровите двустиишия на Данте и шекспировите строфи, блясъкът на Йоркския събор и мостът „Голдън гейт“... Божичко, това е целият му живот и животът на всички, които познаваше — милиарди, които се трудеха, страдаха, смееха се и се превръщаха в прах, за да отстъпят място на потомството си... Всичко това въобще не е било.

Сломен от мащабите на катастрофата, които така и не бе успял да осъзнае докрай, Еверард съкрушено поклати глава.

Междувременно войниците донесоха карта и я разпънаха на масата. Ап Сеорн им махна заповеднически с ръка и двамата патрулни се надвесиха над нея.

Да, това беше изображение на Земята в меркаторова проекция — доколкото им подсказваше зрителната памет — макар и доста груба. Континентите и островите бяха оцветени в различни цветове, а границите между държавите не съответстваха с нищо на познатите.

— Можеш ли да прочетеш наименованията, Пиет?

— Това са древноеврейски знаци — ще опитам. — Венерианецът взе да чете на глас, а Ап Сеорн коригираше с досада произношението му.

Цяла Северна Америка, включително Колумбия, носеше общото название Инис ир Афалон — това изглежда бе една държава, разделена на щати. В Южна Америка най-голямата държава бе Хай Бразил и освен нея имаше още няколко страни с типични индиански наименования. Австралия и Океания, Индонезия, Борнео, Бирма, източна Индия и почти всички тихоокеански острови принадлежаха на Хиндураджан. Афганистан и останалата част от Индия се наричаха Пенджаб. Китай, Корея, Япония и източен Сибир влизаха в състава на държавата Хан. Останалата територия от Русия принадлежеше на Литорн, която обхващаше и по-голямата част от Европа. Британските острови бяха Бритис, Франция и Холандия — Халис, Пиренейският полуостров — Келтин. Централна Европа и Балканите бяха разделени на множество малки държавици, носещи хунски названия в преобладаващата си част Швейцария и Австрия съставяха Хелвеция, Италия се казваше Симберланд, Скандинавският полуостров беше разделен почти по средата със северна част Свеа и южна — Готландия. Северна Африка бе нещо като конфедерация, простираща се от Сенегал чак до Суец, а на юг пресичаща екватора, с общо наименование Картагалон. В южната част на континента имаше няколко дребни държави с африкански имена. Близкият Изток включваше Парфия и Арабия.

Ван Сараук поклати глава. Очите му бяха налети със сълзи.

Ал Сеорн изръмжа нещо и забодя пръст в картата. Искаше да узнае откъде идват.

Еверард сви рамене и посочи тавана. Така или иначе, не можеше да им каже истината. Патрулните решиха да твърдят, че са долетели от друга планета, тъй като този свят едва ли знаеше нещо за космическите полети.

Ап Сеорн заповяда нещо с отсечен глас на полица и пленниците набързо бяха прибрани в килията.

3

— И сега какво? — Ван Сараук се отпусна тежко на нара и зарея поглед в тавана.

— Ще свирим по тяхната гайда — рече мрачно Еверард. — На всяка цена трябва да се доберем до хронокатера и да изчезнем от тук. След като си осигурим свободата, ще търсим и изход.

— Но какво ли е станало?

— Нали ти казах — не знам! Изглежда, гръцката и римска цивилизации са се провалили и, в края на краищата, са надделели келтите. Но подробностите не зная.

Еверард взе да обикаля килията. Осени го печална догадка.

— Припомни си какво ни учеха на теоретичните занимания — заговори той. — Всяко събитие е резултат от взаимодействието на многобройни фактори, а не следствие от една причина. Ето защо е толкова трудно да се измени историята. Ако се пренесе, да речем, в средните векове и застрелям някой от холандските предци на Франклин Рузвелт, той въпреки всичко ще се роди в края на деветнайсети век, тъй като гените му и той самият са наследство от множество предшественици и съществува възможност за компенсация на изгубеното. Но от време на време изникват и ключови моменти. В някоя точка се преплитат толкова много хронологични линии, че полученият възел може да предопредели цялото бъдеще... Изглежда някой в миналото, който знае защо, е разрязал подобен възел.

— Няма повече сини вечери край канала — промърмори натъжено ван Сараук. — Няма ги градовете на Вечерницата, нито лозята на Афродита, нищо... Знаеш ли, че имах сестра на Венера?

— Млъкни! — Еверард едва се сдържа да не изкрещи. — Знам. Да върви по дяволите всичко. За друго трябва да мислим сега... Слушай, и Патрулът, и данелианците временно са зачеркнати от историята (не ме питай защо не са зачеркнати завинаги и защо точно ние, които се връщаме от миналото, първи попадаме в това ново бъдеще. Ние сме тук и това е всичко). Но каквото и да е станало,

управленията и курортите на Патрула до повратната точка трябва да са оцелели. А това са поне няколкостотин агенти, които можем да съберем.

— Ако успеем да се върнем там...

— С тяхна помощ можем да потърсим ключовото събитие и да предотвратим намесата в историята — в каквото и да се е изразявала. Трябва да го направим!

— Чудесна мисъл. Но...

Отвън отекнаха стъпки. В бравата изщрака ключ. Пленниците отстъпиха към стената. След това Ван Сараук внезапно засия и като сгъна крак, се поклони галантно. Еверард зяпна шашардисан.

Девојката, която съпровождаше тримата войници, притежаваше изумителна красота: висока, с дълги медночервеникави коси, спускащи се до самата талия, зелени очи, сияещи върху прекрасно лице, съсредоточило в себе си красотата на не едно поколение пленителни ирландки... Дългата бяла рокля прилепваше плътно към стройната ѝ фигура — това видение сякаш бе слязло тук направо от стените на Троя. Еверард вече бе забелязал, че тукашните жени ползват козметика, но тази красавица не се нуждаеше от нея. Той така и не обърна внимание нито на златните и кехлибарени накити, нито на оръжията на тъмничарите.

— Разбирате ли какво говоря? — попита със смутена усмивка девојката. — Казаха ми, че знаете гръцки.

Говореше по-скоро класическата, отколкото съвременна форма на езика. Еверард, който известно време бе работил в Александрия, разбираше почти без напрежение думите ѝ.

— Да, разбирам — отвърна той, като преглъщаше окончанията.

— Какво дърдориш? — попита Сараук.

— Това е старогръцки — поясни Еверард.

— Трябваше да се очаква! — Очите на венерианеца блеснаха, от доскорошното отчаяние не бе останала и следа.

Еверард се представи и назова името на своя приятел. Девојката се наричаше Дейдре Мак Морн.

— А, не! — изстена Сараук. — Това вече е прекалено. Менс, незабавно да ме научиш на гръцки!

— Млъкни. Не ми е до шегите.

— Но аз също искам да разговарям с нея!

Еверард престана да му обръща внимание, покани девойката да седне и се настани до нея. Венерианецът се мятеше из тясната килия. Тъмничарите го следяха с видимо безпокойство.

— Нима още се говори гръцки? — учуди се Еверард.

— Само в Парфия, и то доста променен — отвърна Дейрдре. — А аз изучавам класическа филология. Саоран Синит ап Сеорн ми е чичо и ме помоли да опитам да се разбера с вас. В Афалон почти никой не знае езика на Атика.

— Какво пък... — Еверард неволно се засмя. — Много съм признателен на чичо ви.

Лицето ѝ стана сериозно.

— Откъде идвате? И защо от всички съществуващи езици, говорите само гръцки?

— Знам и латински.

— Латински? — Дейрдре се намръщи. — Това не беше ли езикът на римляните? Боя се, че никой не го познава.

— И гръцкият стига — кимна примирено Еверард.

— Но вие така и не отговорихте — откъде идвате? — настойчиво повтори девойката.

Еверард сви рамене.

— Тук не се държаха особено любезно с нас...

— Съжалявам, но всички са толкова напрегнати... особено при сегашната международна обстановка. И когато се появихте, направо във въздуха...

Еверард кимна. Международна обстановка, значи. Познати и не особено приятни думи.

— Какво имате предвид? — попита той.

— Нима не знаете? Всеки момент може да избухне война между Хай Бразил и Хиндураджан, всички се безпокоим от последствията. Когато воюват велики държави...

— Велики? Но, ако се съди по картата, Афалон също не е никак малка.

— Силите на нашата конфедерация се изтощиха още преди двеста години в изнурителната война с Литорн. А заради безконечните спорове и дебати на щатите все не успяваме да изработим единна политика... — Дейрдре го погледна. — Нищо от това ли не ви е известно?

Еверард преглътна болезнено.

— Ние идваме от друг свят.

— Какво?

— Да, от друг свят. Нашата планета... нашето небесно тяло се върти около Сириус. Така наричаме една звезда...

— За какво говорите? Свят, свързан със звезда?

— Нима не знаете? Звездите са слънца, като вашето.

Дейдре се отдръпна назад и нарисува с пръст някакъв знак.

— Всемогъщи Ваал, опази ни! — прошепна тя. — Вие или сте безумци, или... Звездите са прикачени към кристалната сфера.

„О, не!“

— Кои блуждаещи звезди познавате? — попита Еверард. — Марс, Венера и...

— Тези не са ми познати. Ако говорите за Молох Ашторет и другите — да. Това, естествено, са светове съвсем като нашия, свързани със Слънцето... Единият е заселен от мъртвите, вторият е дом на вещиците, а третият...

„Всичко това плюс парните автомобили“ — Еверард поклати глава.

Дейдре го гледаше с широко отворени очи.

— Според мен, вие сте магьосници — произнесе тя.

На това нямаше какво да отговори. Еверард зададе още няколко въпроса, но не узна нищо съществено. Градът се наричаше Катувелаунан и беше промишлен и търговски център. Дейдре предполагаше, че тук живеят около два милиона души, а населението на Афалон не надхвърляше петдесет милиона. Не се знаеше точно — никой не бе правил преброяване.

Неясна бе и по-нататъшната участ на патрулните — в момента по тази тема се водеха разгорещени дебати. Военните бяха конфискували хронокатера и другите вещи, но все още не знаеха как да се оправят с пришълците. Еверард остана с впечатлението, че цялото правителство, включително и ръководството на въоръжените сили, беше заето е безкрайно изясняване на взаимоотношенията. По същество Афалон представляваше конфедерация от бивши колонии на Бритис и индиански племенни територии (индианците изглежда доста бързо бяха възприели европейската култура) и всеки ревниво защитаваше своите права. Древната империя на маите, претърпяла поражение във

войната с Тексас (Техан), била анексирана, но потомците ѝ още пазеха спомена за миналото ѝ величие и изпращаха в Съвета на конфедерацията своите най-непреклонни делегати. Те настояваха да се сключи съюз с Хай Бразил — може би защото също бяха индианци. Щатите от западното крайбрежие, опасявайки се от нашествие от Хиндураджан, правеха всячески опити да умиловат империята, подчинила цяла югоизточна Азия. В Средния Запад (и тук също!) царуваше изолационизма, а източните щати, въпреки дребните различия в политическия курс, се намираха изцяло под влияние на Бритис.

Освен това тук съществуваше и робството. Когато Еверард научи последния факт, той си помисли, че може би тъкмо робовладелците от Юга са изменили историята, но почти веднага се отказа от тази мисъл.

Стигаха му и собствените грижи.

— Идваме от Сириус — надменно повтори той. — Вашите представи за звездите са примитивни. Пристигнахме тук като мирни изследователи и ако с нас се случи нещо, нашите сънародници ще ви отмъстят.

Дейдре така се изплаши, че чак го досрамя.

— А децата поне ще пощадят ли? — помоли се тя. — Нали те не са виновни?

Еверард веднага се досети каква картина се е разкрила пред очите ѝ: малки плачещи дечица, които водят на пазара за роби в света на вещиците.

— Няма от какво да се безпокоите, ако ни освободят и ни върнат имуществото — побърза да я увери той.

— Ще поговоря с чичо — обеща девойката. — Но дори и да го убедя, той не може да решава от името на целия Съвет. Като научиха за вашите оръжия, хората изгубиха ума и дума.

Тя се надигна. Еверард я хвана за ръката (беше топла и мека).

— Кураж, малката — рече ѝ той на английски. Тя трепна, издърпа ръката си и повтори жеста за прогонване на зли сили.

Когато патрулните останаха сами, ван Сараук се нахвърли върху Еверард:

— Хайде, казвай, какво узна?

След разказа поглади брада и промърмори:

— Рядко съчетание на синусоиди. Но има и по-лоши светове.

— И по-добри — напомни му Еверард. — Тук няма атомни бомби, но съм готов да се обзаложа, че не познават пеницилина, а нашата работа не се състои в това да се преструваме на богове.

— Разбира се, разбира се.

Венерианецът въздъхна.

Прекараха един неспокоен ден. През нощта в коридора затрептяха фенери и един тъмничар отключи вратата на тяхната килия. Изведоха ги без излишни приказки в задния двор на затвора, където вече ги очакваха две коли. Настаниха ги в първата и малката колона пое през града.

Улиците на Катувелаунан не се осветяваха нощем и може би затова бяха съвсем пусати. Потъналият в мрак град изглеждаше някак нереален. Еверард разгледа внимателно парния автомобил, в който се возеха. За гориво използваха ситен въглищен прах, колелетата бяха с гуми, обтекаемият корпус завършваше със заострен като таран нос, на който се мъдреше изящна фигурка на змия. Нищо впечатляващо. Очевидно в този свят техниката все още беше в младенческата си възраст, а в знанията липсваше каквато и да било система.

Минаха по един нескъпан метален мост и се озоваха на Лонг Айлънд, който и тук бе заселен от заможни хора. Не намалиха скоростта, въпреки че омаслените фенери хвърляха оскъдна светлина. На два пъти едва не се сблъскаха с други коли — нямаше никакви пътни знаци, а шофьорите, изглежда, презираха предпазливостта.

Държавното устройство, уличното движение, всичко това много напомняше на Франция, изключвайки, разбира се, онези редки периоди, когато е била под управлението на Хенрих Наварски или, да речем на Шарл дьо Гол. В света на Еверард, даже през двайсети век, Франция бе останала типично келтска страна. Никога досега не се бе отнасял сериозно към брътвежите за вродени расови различия, но трябваше да признае, че различните националности действително притежават свои характерни черти и навици, толкова древни, че са станали напълно неосъзнати. И, ако навремето са възтържествували келтите, то от германските племена са останали само разпокъсани групи... Та това е Ирландия от техния свят! Ето например въстанието на Верцинхеторикс, провалило се заради племенна вражда... Но какъв е този Литорн? Чакай! В неговия свят през ранното средновековие

Литва е била могъща държава: дълго време е отблъсквала набезите на немците, поляците и руснаците и почти до края на петнайсети век не е приемала християнството. Ако не е било съперничеството с германците, Литва сигурно е щяла да се разшири далеч на изток...

Въпреки свойствената за келтските наследници политическа нестабилност, този свят се състоеше от малко на брой, но големи държави. А това говореше за по-древна култура. Ако в неговия свят западната цивилизация бе възникнала от пепелищата на Римската империя някъде през шести век след Новата ера, то тук келтите вероятно са го направили доста по-рано.

Еверард взе да си припомня историята и падането на Рим, но засега не споделяше разсъжденията си с никого.

Колите приближиха дълга, каменна стена и спряха пред украсена с орнаменти врата. Шофьорите размениха няколко думи с въоръжените пазачи, облечени в ливреи и с тънки стоманени нашийници, вероятно знак, че са роби. Вратата се разтвори и колите продължиха по алеята, покрай дръвчета и шадравани. В самия ѝ край, почти на брега, се издигаше просторна къща.

Придружаващите подканиха с жестове патрулните да излязат и ги поведоха към къщата. Чуваше се шумът на прибой, под мъждукащата светлина на газовите фенери се виждаха дървените стени на сградата, боядисани в ярки цветове и украсени с изрязани от дърво драконови глави. Луната тъкмо бе изгряла и на светлината ѝ Еверард зърна товарен шлеп, който пътуваше съвсем близо до брега с щръкнал нагоре механичен комин.

От прозорците на къщата струеше жълта светлина. Робът портиер ги покани да влязат.

Отвътре стените бяха облицовани с фурнир, а подът бе застлан с дебели килими. Пресякоха вестибюла и се озоваха в мебелирана гостна. Тук висяха няколко картини в съвсем традиционен стил, а в огромната камина играеха пламъчета. Синит ап Сеорн и Дейдрре седяха в креслата. Веднага щом патрулните влязоха девойката остави книгата и се надигна да ги посрещне. Тя се усмихна и им предложи да седнат. Сеорн пушеше пура с мрачен вид. Пророни няколко оскъдни думи и охраната мигом напусна. Един прислужник донесе вино и чаши.

Еверард надигна без подкана своята (превъзходно бургундско!) и попита направо:

— Защо сме тук?

Дейдрдре се усмихна ослепително.

— Този дом вероятно ще ви се стори по-приятен от затвора.

— Разбира се. Тук е красиво. Но първо искам да знам — ние свободни ли сме?

— Вие... — тя се поколеба, но в края на краищата надделя вродената ѝ искреност. — Тук сте гости, но не ви е разрешено да си тръгвате. Надяваме се, че ще склоните да ни окажете известна помощ, за която ще бъдете щедро възнаградени.

— Помощ ли? Каква?

— Покажете на нашите занаятчийци и друиди как да направят оръжие и вълшебна каляска като вашите.

Еверард въздъхна. Безполезно беше да им обяснява каквото и да било. Те не разполагаха дори с нужните сечива, с които да изработят инструментите, необходими за целта. Но как да го внушиш на хора, които вярват в магии?

— Тази къща на чичо ви ли е?

— Не, моя — отвърна девойката. — Родителите ми умряха миналата година. Те бяха от богат и много знатен род, чиято единствена наследница съм аз.

Ап Сеорн отново се намеси. Дейдрдре млъкна и го изслуша разтревожено.

— Цял Катувелаунан знае за появата ви, а тук гъмжи от шпиони. Затова решихме да ви скрием.

Еверард настръхна при спомена за действията на вражеските агентури по време на Втората световна война в някои от по-дребните и неутрални държави, като Португалия, например. При заплахата от надвиснала война, тези тук ще са готови на всичко и няма особено да се церемонят с тях.

— За какъв конфликт говорехте?

— За контрола над Айсенийския океан, разбира се! В частност, над богатите острови, които ние наричаме Инис ир Лайонах. — Дейдрдре се надигна грациозно и посочи на картата Хаваите. — Литорн и западните съюзници (към които спадаме и ние) са изтощени от продължителните войни. В наше време главните сили са Хай Бразил и

Хиндураджан, които враждуват помежду си. В този конфликт са въвлечени и други, по-малки държави, защото не става въпрос толкова за надмощие, колкото за надпревара между две системи — монархията на Хиндураджан и теокрацията на слънцепоклонниците от Хай Бразил.

— А мога ли да попитам, каква е вашата религия?

Дейдрдре вдигна учудено вежди. Въпросът, изглежда, нямаше нищо общо с темата.

— По-образованите хора предполагат, че съществува Великия Ваал, който е сътворил малките богове — произнесе накрая тя. — Естествено, ние пазим и ценим древните култове, а също така почитаме и уважаваме чуждите върховни божества: Перкунас и Чернобог от Литорн, Вотан Амон от Симберланд, Брахма, Бога Слънце... По-добре да не ги гневим.

— Разбирам.

Ап Сеорн предложи пури и кибрит. Ван Сараук дръпна от своята и измърмори недоволено:

— Дявол да го вземе, защо историята се е променила така? И какво от това, че знам толкова езици — не мога да разговарям на нито един от тях? — Лицето му се проясни. — Ще помоля Дейдрдре да ме научи.

— Сам с нея? Никога! Чакай да ти разкажа какво научих — и той предаде накратко разговора.

— Хъммм — венерианецът разтърка брада. — Не е кой знае колко обнадеждаващо, нали? Но ако ни пуснат при катера, ще си плюем на петите. Защо да не се съгласим, на първо време?

— Те не са глупаци. Може и да вярват в магии, но не и в чистия алтруизъм.

— Странно как при подобна изостаналост са измислили двигателите с вътрешно горене.

— Това е лесно обяснимо. Именно по тази причина я попитах за религията. Келтите открай време са езичници. Юдейството, изглежда, е изчезнало, а будизмът не е оказал кой знае какво влияние. Както казва Уайтхед, средновековните представи за всемогъществото на Бог са изиграли важна роля в развитието на науката — именно от тях произлязла идеята за законосъобразността на природата. А Луис Мемфорд допълва Уайтхед с предположението, че механичният часовник най-вероятно е бил изобретен в манастир — за да се молиш

навреме. — Еверард се усмихна криво. — Странно е да ги споменавам. Та тук никога не е имало Уайтхед и Мемфорд...

— Още повече...

— Почакай. — Еверард се обърна към Дейрдре. — Кога е бил открит Афалон?

— От белите? През 4827 година.

— М-м... откога започва летоброенето ви?

Дейрдре вече не се учудваше.

— От сътворението на света. Тоест от датата, която ни дават философите. Преди 5964 години.

Което съвпаднаше със знаменитата дата на архиепископ Ашер — 4004 години преди Новата ера. Може би е съвпадение... но тази култура притежаваше определени семитски корени. Дори митът за сътворението на света в „Битието“ има вавилонски произход...

— А кога започнахте да използвате парата за вашите машини? — попита Еверард.

— Преди около хиляда години. Великият друид Бороим О'Фион...

— Ясно... — Еверард се обърна към Сараук. — Картината е горе-долу следната. Галите въобще не са били варвари. Те са възприели много от финикийските търговци, гръцките колонисти, а също така — в Приалпийска Галия, от етруските. Много енергично и предприемчиво племе, за разлика от флегматичните римляни, които никога не са се отличавали с особени интелектуални постижения. В нашия свят техническият прогрес е бил в застой до края на Средновековието, тоест, до окончателното разпадане на Римската империя. Но тук римляните слезли от сцената далеч по-рано. Евреите също, уверен съм в това. Мисля, че без балансиращото влияние на Рим, сирийците са надделели над макавеите — нещо, което едва не се е случило и в нашата история. Така юдейството е изчезнало в зародиш, вследствие на което християнството въобще не се появило. След разпадането на римската империя в Европа възтържествували галите. Започнали да пътешестват, строели все по-големи кораби и през девети век открили Америка. Не си давали зор с прогреса, та индианците скоро взели да ги настигат. Не само това, но туземците започнали да създават собствени държави и дори империи — такива като днешната Хай Бразил. През единайсети век келтите изобретили парната машина.

Изглежда вече разполагали и с барут — благодарение на контактите си с Китай. Стигнали и до други открития, но все по емпиричен път, без никаква научна основа.

Ван Сараук кимна.

— Сигурно си прав. Но какво е станало с Рим?

— Не зная. Засега. Във всеки случай, нашата критична точка се намира някъде там.

Еверард отново заговори на Дейдре.

— Може би ще се изненадате да научите, че мои сънародници са посещавали този свят преди 2500 години. Ето защо владее гръцки. Какво се е случило с вас след това — не знам. С удоволствие бих го научил от вас.

Лицето на девойката пламна от смущение.

— Ще се радвам да ви помогна, с каквото мога. А вие... ще ни помогнете ли?

— Не зная — отвърна неохотно Еверард. — Много бих искал, но не съм сигурен, че ще можем.

„Защото, в края на краищата, моята задача е да осъдя целия този свят на мигновена смърт.“

Отведоха Еверард в отредената му стая и там откри, че местното гостоприемство се простира твърде далеч. За съжаление бе твърде уморен да се възползва от прелестите ѝ, но се надяваше, че поне робинята, изпратена при Ван Сараук, ще остане доволна...

На сутринта стана рано. От прозореца си забеляза охраняващите ги часовои, но това не му попречи да се наслаждава на утринната свежест.

Двамата със Сараук слязоха едновременно за закуска, която се състоеше от бекон с яйца, печени филийки и кафе, достатъчно силно, за да прогони остатъците от съня. Дейдрдре им съобщи, че Ап Сеорн е отишъл в града на съвещание. Сякаш бе забравила снощните си страхове и разговаряше весело с тях. Еверард научи, че играе в драматичен състав и понякога представят класически гръцки пиеси. Освен това се увличаше от езда, лов, ветроходство, плуване...

— А вие? — попита тя.

— Какво?

— Искате ли да поплувате? — тя скочи от фотьойла (седяха на верандата, под един разлистен, червеникав клен) и взе да се съблича непринудено. Еверард дори долови звука от зейналото чене на венерианеца.

— Да тръгваме! — засмя се девойката. — Последният ще загуби сърцето на прекрасната дама!

Тя вече се плискаше сред сивите вълни на прибоя, когато Еверард и Ван Сараук дойдоха разтреперани до брега. Венерианецът чак застана от мъка.

— На моята планета е топло, а предците ми са били индонезийци. Тропически червеи.

— Холандците също ли ги броиш за тропически червеи? — подсмихна се Еверард.

— Моите на време са се преместили в Индонезия.

— Добре, печелиш. Ти остани, а аз ще вляза...

— Дявол да го вземе! Щом тя го прави и аз мога! Ван Сараук изпробва водата с крак и отново взе да се вайка.

Еверард събра волята си в юмрук и, припомняйки си тренировките в Академията, скочи право в разпенените вълни. Дейдре започна игриво да го пръска. Той се гмурна, сграбчи я за стройните крака и я дръпна надолу. Поборичкаха се още няколко минути, после изтичаха в къщата, където ги чакаше горещ душ и чай. Посинелият Сараук се влачеше отзад.

— Танталови мъки — мърмореше недоволно той. — До мен е най-красивата девойка на всички времена и народи, а аз дори не мога да разговарям с нея, на всичко отгоре навиците ѝ са като на полярна мечка.

След като две робини разтриха тялото му с топли кърпи, Еверард се върна в гостната и седна до камината.

— Каква е тази рисунка? — попита той, като посочи герба на своята шотландска пола.

— Това са цветовете на моя клан — поясни девойката. — Докато сте в този дом, вие сте почетни гости и като такива принадлежите към клана ни, дори и да сте ни смъртни врагове. — Тя се усмихна малко нерешително. — Но се надявам, че между нас няма вражда.

Тези думи само засилиха унинието му. Той си спомни задачата, която му предстоеше.

— Хайде да си поговорим за историята. Тази тема живо ме интересува.

Тя кимна, поправи златистата лента, която придържаше косите ѝ и свали от полицата един масивен том с кожена подвързия.

— Това е може би най-доброто издание за историята на света. В него ще намерим всички интересувачи ви подробности.

„И ще ми подскаже как да ви унищожа.“

Еверард седна на дивана до нея. Появи се прислужник, който поднесе закуската на количка. Кой знае защо храната му се стори съвсем безвкусна. Накрая Менс събра сили.

— Рим и Картаген воювали ли са помежду си?

— Да, на два пъти. В началото са били съюзници срещу Епир, но след това съюзът им се разпаднал. Рим спечелил първата война и се опитал да ограничи развитието на Картаген. — Девойката се наведе над разтворената книга като прилежна ученичка. — Втората война

избухнала двайсет и три години след приключването на първата и продължила... около единайсет години, макар че, след деветата година, когато Ханибал превзел Рим, бойните действия започнали да утихват.

„Аха!“ Новината за победата на Картаген, който знае защо, не зарадва особено Еверард.

Вероятно Втората Пуническа война (тук я нарекли Римска) или, по-точно, някоя решаваща битка от онова време, щеше да се окаже тъкмо онзи повратен момент. От любопитство и от страх да не прекрати преждевременно разговора, Еверард не се зае веднага да изяснява къде точно е станало отклонението. А и по-добре първо да се ориентира в обстановката.

— По-нататък?

— Картагенската империя присъединила Испания, южна Галия и горната част на италианския „ботуш“. След разпадането на италианския съюз в неокупираната част на полуострова настъпил хаос. Но продажните управници на Картаген също не могли дълго да се задържат на власт. Ханибал бил убит — прекомерната му честност била трън в очите на някой от силните на деня. По същото време Сирия и Парфия се скарали заради източното крайбрежие на Средиземно море. Парфия спечелила войната, но изпаднала под още по-силното влияние на елините.

Приблизително сто години след Римските войни в Италия нахлули германските племена (вероятно това били кимврите, заедно със своите съюзници тевтоните и амброните — в света на Еверард ги спрял Марий). Те опустошили Галия и прогонили келтите — първо в Испания, а сетне, с упадъка на Картаген, и в Северна Африка, където те възприели много неща от по-развитите картагенци.

Започнал продължителен период на войни и размирици, в хода на който Парфия все повече отслабвала, а келтските държави набирали сили. Хуните разбили германците в централна Европа, но на свой ред претърпели поражение от парфийците. Галите прогонили германците от всички техни земи, с изключение на Италия и Хиперборея (това вероятно бе Скандинавският полуостров). Развил се мореплаването, търговията с Далечния изток се разраснала — както през Арабия, така и покрай брега на Африка. И ето, че келтите открили южната част на Афалон, която в началото взели за остров, а когато слезли на брега, тутакси били прогонени от маите. Затова пък на север колонията на

Бритис не само се установила успешно, но и впоследствие извоювала независимостта си.

А междувременно Литорн изправял могъща снага. За известно време дори завзел значителна част от територията на Европа. Само западната ѝ част могла да се освободи и то след Стогодишната война. Тогава вече азиатските държави прогонили своите европейски господари, чиито сили били изтощени от продължителната война и започнали бързо да се развиват, докато на стария континент царял упадък.

Дейрдре се откъсна от книгата и попита.

— Да продължавам ли? Тук всичко е съвсем схематично.

Еверард поклати глава.

— Не, благодаря. — Помълча и добави. — Трябва да призная, че сте много честна в оценката за положението на вашата страна.

— Моите сънародници невинаги са склонни да наричат нещата с истинските им имена, но аз предпочитам да гледам истината в очите — отвърна Дейрдре. — Но разкажете ми за вашия свят — добави развълнувано тя. — Трудно е да се повярва в такова чудо.

Еверард въздъхна, прогони по-далеч угризенията и се зае с лъжите.

* * *

Нападението бе осъществено същия следобед.

Ван Сараук най-накрая възстанови поразклатеното си самочувствие и прилежно изучаваше афалонски. Хванати за ръце, двамата с Дейрдре обикаляха градината и преговаряха предметите, а после, за да изучат глаголите, извършваха различни действия. Еверард се влачеше по петите им, завладян от потискащото усещане, че е излишен. За да прогони това чувство, започна да обмисля различни начини, чрез които да си върнат хронокатера.

Насред безоблачното бледо небе сияеше жарко слънце. Листата на кленовете блестяха като ярки пламъци, вятърът гонеше жълтите листа по тревата. Един възрастен роб с бавни и спокойни движения почистваше градината с гребло. Младият часовой, индианец, стоеше в ленива поза до караулката, подпрял пушката си на рамо. В сянката на

оградата дремеха две едри овчарки. Картината бе толкова мирна, че с нищо не подсказваше наличието на враждуващи сили зад стените.

Но хората си остават хора навсякъде по света. Може би в тукашния свят те не притежават безжалостната и изтънчена жестокост на западните цивилизации. Би могло дори да се каже, че изглеждат странно непоковарени. Но това едва ли компенсира липсата на стремеж към успех и усвояване на новото. Просто човечеството е обречено да се върти в един и същ порочен кръг: война, раждане на нова империя, разцвет, разруха и отново война. В неговия свят човечеството най-накрая бе разкъсало този кръг.

Може ли Еверард да взима подобно решение? Нима този народ няма право да съществува, също както и неговия?

Той стисна до болка юмруци. Твърде много бе поставено на карта и зависеше от действията на двамата патрулни. Ако трябва той да решава, тогава най-обикновените дреболии от живота и образите на най-близките му хора щяха да имат значение, а не някакво си абстрактно чувство за дълг.

Те заобиколиха къщата и Дейдрре посочи морето.

— *Аварлан* — произнесе девойката. Вятърът развяваше свободно разпуснатата ѝ коса.

— Това пък какво ли значи? — разсмя се Ван Сараук. — Океан въобще, Атлантическият океан или просто вода? Ела да видим — той я дръпна за ръката, а Еверард ги последва машинално. На около две мили от брега по вълните се носеше някакво параходче — издължено и явно бързоходно. Зад него, плющейки с криле, кръжеше развълнувано ято чайки. Еверард си помисли, че ако му бяха поверили охраната на къщата, сигурно щеше да постави в залива военен кораб.

Всъщност има и други, които могат да вземат решението — например патрулните, останали в доримска епоха. Някои от тях също ще се завърнат в своето време и като установят какво е станало...

Еверард застина неподвижно. По гърба му пробягаха ледени тръпки.

... Да, те ще се върнат, ще видят този нов свят и веднага ще се опитат да поправят грешката. И ако някой от тях успее, тукашният свят ще изчезне в миг от пространство-времето — а заедно с него и Еверард.

Параходчето беше съвсем близо до брега, от високия му комин излизаше дим и искри, а на носа блестеше позлатено изображение на змия. Еверард можеше да различи на палубата малка група хора и нещо бяло с крила, което се отдели от палубата и започна да набира височина. Планер! Последната дума на келтската аеронавтика.

— Красиво е — подметна Ван Сараук. — Сигурно имат и въздушни балони.

Пилотът хвърли въжето, което го свързваше с кораба, и се насочи към брега. Един от часовите извика предупредително. Още неколцина изтичаха от къщата. Слънцето хвърляше ослепителни отблясъци по цевите на пушките им. Корабът се носеше право към брега. Планерът се приземи и зарови нос в пясъка.

Караулният офицер изкрещя нещо и замаха на патрулните да се прибират обратно. Еверард зърна с крайчеца на окото озадаченото лице на Дейдре. Куполът в горната част на планера се завъртя с пронизително метално скърцане, от амбразурата изригна пламък и въздухът се разцепи от тътнежа на топовен изстрел. Еверард се просна по корем, като по навик отбеляза, че куполът се върти ръчно. Ван Сараук последва примера му и дръпна за ръката Дейдре. Шрапнелният залп прокара пътека сред първата редица от тичащи зад тях афалонски войници. От търбуха на планера изскочиха мъже с мургави лица, чалми и саронги с веещи се поли. „Хиндураджанци“ — помисли си Еверард. Нападателят се разпръснаха и откриха ураганен огън по момчетата от охраната. Вместо да потърси прикритие, офицерът кресна нещо неразбираемо и се втурна напред. Еверард вдигна предпазливо глава и видя, че войниците атакуват нашествениците от планера. В този момент Ван Сараук скочи на крака, завладян от войнствена треска, но Менс го сграбчи за крака и го повали ловко до себе си.

— Пусни ме! — извика венерианецът.

По целия плаж, като в кървав кошмар, се търкаляха ранени и убити. Шумът от сражението сякаш стигаше до небесата.

— Лежи мирно, кретен! Нима не разбираш, че са дошли за нас? И без това оня безумен ирландец хвърли момчетата право срещу смъртта... само ти им липсваш.

Поредният взрив заглуши остатъка от думите му. Параходът бе застанал досами брега и от борда му скачаха още войници. Едва сега

афалонците осъзнаха, че са обградени от далеч по-многоброен и по-добре подготвен противник.

— Бързо! — Еверард скочи и задърпа Ван Сараук и Дейрдре. — Да изчезваме от тук, да се скрием някъде...

Изглежда ги бяха видели, защото в пясъка около тях засвистяха куршуми. Откъм къщата се носеха истеричните вопли на робите. Двете овчарки се нахвърлиха срещу неканените гости и тутакси бяха застреляни.

Заизмъкваха се, отначало пълзешком, а сетне на зигзаг, покрай стената и на пътя! Сигурно щяха да успеят, но Дейрдре се спъна и падна. Ван Сараук спря да ѝ помогне. Еверард също забави крачка и това им костваше свободата. Набързо ги обкръжиха.

Предводителят на тъмнокожите извика нещо на Дейрдре. Тя му отвърна с дързък и непокорен тон. Той се засмя зловещо и посочи с пръст парахода в залива.

— Какво искат? — попита на гръцки Еверард.

— Вас. — Дейрдре го погледна ужасено. — И двамата.

Тъмнокожият добави още нещо.

— Мен също — като преводачка... Няма да стане!

Тя скочи пъргаво и впи нокти в лицето на офицера. Еверард замахна и юмрукът му разби нечия челюст. Но съпротивата им не продължи дълго. Върху главата му се стовари дървен приклад и той скоро почувства, че го влачат по пясъка към парахода.

Нападателите изоставиха планера на брега, пренесоха своите ранени и убити на борда и параходът бързо се отдалечи от брега.

Еверард седеше на едно плетено кресло, загледан в смаляващия се бряг. Болката в главата му постепенно утихваше, успоредно с това се проясняваха мислите му. Дейдре плачеше на рамото на Ван Сараук и той я успокояваше. Хладният вятър хвърляше ледени пръски върху лицата им.

От каютата се показаха двама бели и Еверард веднага усети, че вцепенението го напуска. Европейци! Той се огледа и чак сега забеляза, че лицата на моряците също имаха европоидни черти, а мургавият им тен бе само грим.

Той се надигна и внимателно разгледа новите си господари. Единият бе мъж на средна възраст с представителен, внушаващ уважение вид. Беше облечен в червена копринена риза и широки бели панталони, с каракулова шапка на главата. Лицето му бе гладко избръснато и имаше дълга, завързана на плитка коса. Другият бе по-млад: космат светлокос гигант, издокаран в мундир с медни копчета, бричове с гамаши, кожено наметало и явно декоративен шлем с рога. В поясите и на двамата бяха затъкнати револвери. Съдейки по държанието им, бяха най-старшите тук.

Еверард още веднъж се огледа. Земята почти се бе скрила от погледа и корабът завиваше на север. Двигателите работеха на пълна мощност, корпусът се тресеше заплашително и всеки път, когато заравяше нос във вълните, водни пръски заливаха цялата палуба.

Отначало по-възрастният ги заговори на афалонски. След това брадатият северняк направи опит с някакъв свършено непознат език, а след този явен неуспех, неочаквано произнесе:

— *Taelan thu Cimbrik?*

— Кимврийски? — Еверард, който знаеше няколко езика от германската група, опита да завърже разговор, но Ван Сараук вече бе

наострил холандските си уши. Притисната към него, Дейдрре се оглеждаше с разширени от уплаха очи.

— *Ja* — кимна Еверард — *ejn venig*. — Когато златокосият го погледна неуверено, той повтори на английски: — Малко.

— *Ah, aen litt. Godde!*

Гигантът потри доволно ръце и представи себе си и своя спътник.

— *Ik hdit Boerik Walfilason ok main gefreond neer erran Boleslav Arkonski.*

Еверард никога досега не бе чувал този език, не приличаше дори на кимврийски — ала въпреки това разбираше какво му говорят. Далеч по-трудно бе той да говори. Все пак реши да изпробва една смес от чутото и свои предположения.

— Какво, дявол ви взел, *arran thu* намислили? — попита заплашително той. — *Ik bin* човек *auf Sirius*, от звездата Сириус, *mit planeten* и *тям подобни*. *Пуснете ни _uns gebach* или *willen* вие дяволски, *_der Teufel* скъпо ще заплатите!

Бъорик Вулфиласон имаше огорчен вид. Той предложи да продължат разговора в неговата каюта заедно с Дейдрре като преводачка. Отведоха ги в неголям, луксозно обзаведен салон, но вратата остана отворена и пред нея стоеше часовей. Още няколко въоръжени мъже се навъртаха наоколо.

Болеслав Арконски се обърна към Дейдрре на афалонски. Тя кимна и той ѝ наля чаша вино. Девојката отпи и, изглежда, виното ѝ подейства успокояващо, защото гласът ѝ малко поукрепна.

— Ние сме в плен, Менслах. Шпионите им са узнали къде се намирате. Втора група има за задачата да отвлече вашата машина. И за нея знаят.

— Така и предполагам — поклати глава Еверард. — Но кои са те, в името на Ваал?

В отговор Бъорик се разсмя гръмогласно и надълго взе да се хвали с хитрия си план. Идеята била да остави впечатление, че нападателите са били хиндурджанци. А в действителност, една тайна спогодба между Литорн и Симберланд помогнала за изграждането на великолепна шпионска мрежа и сега плавали към лятната резиденция на литорнското посолство на Инис Ланголен (сиреч Нантъкит). Там

вълшебниците ще бъдат настоятелно помолени да разтълкуват своите вълшебства, а великите държави ги чака неприятна изненада.

— Ами ако откажем?

Дейрдре преведе отговора на Арконски дословно.

— Не ви съветвам да го правите. Ние сме цивилизован народ и ще ви заплатим добре за помощта — ще получите почести и злато, стига да ни я окажете доброволно. Но в случай, че откажете, ще бъдем принудени да ви заставим. Съществуването на нашите държави е поставено на карта.

Еверард плъзна внимателен поглед по лицата им. Бъорик изглеждаше смутен и неуверен, от предишната му напереност не беше останала и следа. Болеслав Арконски удряше по масата със свит юмрук, устните му бяха свити, а очите му сякаш казваха: не ни карайте да постъпваме по този начин, ние също имаме съвест.

Те, вероятно, бяха добри войници и бащи и обичаха да се събират на чаша бира, или да играят с приятели на зарове. Бъорик може би отглежда породисти коне в Италия, а Арконски селекционира нови видове рози на брега на Балтийско море. Но всичко това по никакъв начин не можеше да помогне на пленниците в този момент, когато две могъщи държави се бяха вкопчили за гушите.

Еверард се замисли, отдавайки дължимото на изкуствеността, с която бе проведена операцията по тяхното залавяне. Междувременно му хрумнаха някои идеи за по-нататъшното им поведение. Доколкото си спомняше, разстоянието до Нантъкит не беше никак кратко — ще плават поне още дванайсет часа. А това означава, че тези дванайсет часа са изцяло на тяхно разположение.

— Уморени сме — произнесе Менс на английски. — Може ли да си починем?

— Да, разбира се — отвърна с непохватна любезност Бъорик. — *Ok wir skallen gode gefreonds bin, nie* — нали ще бъдем добри приятели?

* * *

На запад залезът угасваше. Дейрдре и Ван Сараук стояха на палубата, загледани в морските простори. Трима въоръжени моряци,

свалили маскарадните си костюми и грима, ги охраняваха от мостика. Кормчията насочваше кораба с помощта на компас. Всички носеха топли, подплатени куртки — чудесна защита от северния вятър. Еверард жънеше успехи с кимврийския — не че го говореше добре, но събеседниците му поне можеха да го разберат. Впрочем, той предпочиташе да слуша Бьорик.

— Значи идвате от звездите? Това не го разбирам. Аз съм неук човек. Да беше волята ми, щях да се прибера в Тоскана и да си наглеждам чифлика, а светът да прави каквото му хрумне. Но всеки от нас, гражданите, има задължения пред държавата.

Изглежда, тевтонците бяха прогонили напълно латините от Италия, също както в света на Еверард бяха постъпили англите с бритите.

— Мога да ви разбера — склони глава Еверард. — Странно, че толкова много хора воюват, след като само малцина искат война.

— О, но това е необходимо. И освен това — добави почти жално той, — та нали Картагалон окупира Египет — наше законно владение.

— Нищо ново под слънцето — въздъхна Еверард.

— А?

— Няма значение. Значи вие, кимврите, сключихте съюз с Литорн и се надявате да завземете цяла Европа и Африка, докато големите и могъщи държави се трепят на изток.

— Ни най-малко! — възрази възмутено Бьорик. — Ние просто възстановяваме своите законни, исторически, териториални права. Самият крал каза...

И така нататък, и така нататък. Еверард с мъка стоеше на крака — корабът непрекъснато се люшкаше.

— И все пак ми се струва, че си позволявате да се държите доста грубо и неучтиво с двама чуждопланетни вълшебници — подхвърли той. — Я си представете, че се ядосаме наистина.

— О, от деца сме защитени със специални заклинания срещу всякакви магии и вълшебства.

— А, така ли било...

— Наистина мечтая да ни помогнете доброволно. Ще бъда щастлив, ако мога да ви убедя в справедливостта на нашето дело, стига да ми отделите няколко часа.

Еверард поклати глава, обърна се и се приближи до Дейдрдре. Лицето на девойката едва се различаваше в сгъстяващия се мрак, но в гласа ѝ прозвуча недвусмислен оттенък на отчаяние.

— Надявам се, Менслах, че му казахте къде може да върви с неговите безумни планове?

— Не — отвърна твърдо Еверард. — Ще им помогнем.

Тя подскочи, като от плесница.

— Какво каза, Менс? — намеси се Ван Сараук.

Еверард преведе.

— Не! — възкликна венерианецът.

— Да! — рече Еверард.

— Но защо, божичко...

Еверард го сграбчи за ръката и произнесе с леден глас:

— Успокой се. Зная какво правя. Не можем да вземем ничия страна в този свят — ние сме против всички и колкото по-бързо го разбереш, толкова по-добре. Единственото, което ни е нужно сега, е да спечелим време. Поне за малко трябва да се престорим, че сме с тях. И да не си посмял да кажеш на Дейдрдре.

Ван Сараук склони глава и се замисли.

— Хубаво — съгласи се мрачно накрая.

Лятната резиденция на Литорн бе разположена на южния бряг на Нантъкит, недалеч от едно рибарско селище, от което я отделяше висока стена. Архитектурата на посолството бе в същия стил, като сградите в самия Литорн — продълговати дървени къщи с извити като на наежена котка покриви. Дворът отпред бе застлан с широки мраморни плочи.

Еверард успя да хапне набързо, докато корабът влизаше в залива. В пристанището имаше друг, значително по-голям параход, край който се разхождаха сурови мъже с мрачен и свиреп изглед.

Арконски произнесе възбудено:

— Виждате ли, вече са докарали вашата вълшебна машина! Ще можете веднага да ни я покажете.

Като чу тези думи сърцето на Еверард заблъска още по-лудо.

Гостите, както настойчиво ги величаеха кимврите, бяха отведени в голяма стая, където Арконски склони коляно пред един идол с четири лица — същия този Свантевит, когото датчаните от другия свят дялаха от свещено дърво. В камината гореше огън, но Еверард не обръщаше внимание на нищо: очите му бяха приковани в хронокатера, лъснал в цялото си никелирано великолепие на няколко сантиметра от пода.

— Научих, че нашите са положили немалко усилия да се сдобият с това чудо в Катувелаунан — съобщи Бьорик. — Дали сме доста жертви, но останалите са успели да се измъкнат от преследването.

Той докосна боязливо ръкохватката на катера.

— Тази каляска наистина ли може да ви достави във всяко място по желание на кочияша?

— Да — кимна Еверард.

Дейрдре го погледна с презрение, каквото никога досега не бе изпитвал. Стоеше с високомерно изражение малко встрани, стараейки се да подчертае невидимата стена между тях.

Арконски я заговори, сетне поиска да преведе казаното. В отговор девойката се изплю презрително в краката му.

Бъорик въздъхна и се обърна към Еверард.

— Бихме искали да направим малка демонстрация. Аз ще се кача с вас, но ви предупреждавам — револверът ми ще бъде опрян в гърба ви. Всеки път първо ще ми казвате какво възнамерявате да правите, иначе започвам да стрелям... Сигурен съм — побърза да добави той, — че ще си останем добри приятели.

Еверард кимна с привидно безразличие. Нервите му бяха опънати до краен предел, а дланите му се потяха обилно.

— Преди това трябва да прочета някои заклинания — обяви Менс. Очите му блестяха възбудено. Той хвърли поглед на пространствено-времевия брояч. След това премести поглед към Ван Сараук, изправен под дулата на Арконски и още няколко войници. Дейдре седеше на същата пейка встрани от останалата група. Еверард премери на око разстоянието от хронокатера до пейката, вдигна ръце към небето и произнесе с напевен глас на темпорален:

— Ван, ще се опитам да те измъкна. Не мърдай от мястото си дори на милиметър — повтарям, на милиметър. Ще се наложи да те вдигна в движение. Ако всичко стане така, както съм го замислил, ще се върна точно една минута, след като се изпарим с нашия космат приятел.

Венерианецът седеше с абсолютно безизразно лице, но по челото му бяха избили едри капки пот.

— Много добре — добави Еверард на своя развален кимврийски. — Седнете отзад, Бъорик, а аз ще пришпоря моя вълшебен кон.

Светлокосият гигант кимна и се подчини. Още докато се наместваше зад кормилото, Еверард почувства опрения в гърба му пистолет.

— Кажете на Арконски, че след половин час се връщаме — подхвърли той през рамо.

Времето в този свят се измерваше почти като в техния — според древните вавилонски традиции. След като Бъорик преведе, Еверард продължи:

— Първо ще се появим наскред океана и ще увиснем над него.

— Д-добре — въздъхна неуверено Бъорик.

Менс настрои бордовия компютър на хиляда фута височина и десет мили в източна посока, след това включи стартера.

Двамата седяха като вещици върху метла, вторачени в синьо-зеления простор на вълните, а в маранята се очертаваше далечния бряг. Силният вятър ги брулеше в лицата и Еверард неволно стисна седалката с колене.

— Е? — попита той. — Харесва ли ти?

— Това е... това е прекрасно. — Колкото повече Бъорик привикваше с обстановката, толкова по-стремглаво растеше ентузиазмът му. — Нашите въздушни балони са нищо. С такива машини ще можем да литнем в небесата над вражеската линия и да изпепелим с огън противника.

В тези думи Еверард най-сетне откри макар и слабо оправдание за това, което възнамеряваше да извърши.

— Сега ще полетим право напред и катерът ще се плъзга по въздуха — извика през рамо, а Бъорик нададе възторжен вик.

Той включи руля за маневриране. За няколко секунди катерът разви шеметна скорост, направи лупинг и излезе от него с остро пикиране. Предчувствайки какво ще стане Еверард едва се задържа на седалката. Така и не разбра кога точно изпадна Бъорик — само с крайчеца на окото успя да зърне летящата като камък надолу човешка фигура. Дори това му стигаше да почувства съжаление. Патрулният въздъхна и намали скоростта, докато хронокатерът постепенно увисна неподвижно над водната повърхност. Все още го тресеше — ако Бъорик бе натиснал спуська, сега и той щеше да е там, долу... Междувременно го заглождиха угризения, но той ги прогони и се съсредоточи върху проблема със спасяването на Ван Сараук.

Нагласи пространствения програматор на един фут от пейката, където се намираха пленниците и зададе времето — точно една минута след отпътуването им с Бъорик. Дясната му ръка не се отделяше от таблото на програматора — предстоеше му да действа със светкавична бързина — а лявата, за всеки случай, остави свободна.

Дръжте си шапките, момчета! Излитаме!

Машината изникна във въздуха точно пред Ван Сараук. Еверард сграбчи венерианеца за ризата и го притегли към себе си в периметъра на пространствено-времето силовое поле. В същото време дясната му ръка, извършила всички необходими настройки, вече натискаше стартера.

В металната повърхност на хронокатера рикошира куршум. За миг Еверард зърна разкривеното от ярост лице на Арконски. След това всичко изчезна и те се озоваха на затревен хълм, спускащ се към морето — две хиляди години по-рано.

Едва сега шокът от преживяното напомни за себе си — Еверард почувства, че губи сили и се отпусна върху таблото. Но бързо дойде на себе си, когато в ушите му отекна уплашен вик. Обърна се да провери какво става с Ван Сараук и зяпна от изненада...

Ръката на венерианеца все още обгръщаше талията на Дейдрре.

* * *

Вятърът стихна, в морето се застигаха широки, пенести вълни, а по небето се носеха перести облаци.

— Не мога да кажа, че те осъждам, приятелю. — Еверард крачеше напред-назад покрай хронокатера, забол поглед в земята. — Но твоята постъпка несъмнено усложнява положението ни.

— А какво трябваше да направя? — попита венерианецът с болка в гласа. — Да я оставя на милостта на онези негодници, а след това да унищожа света, в който живее?

— Забрави ли хипноблока, който са ни въвели още в Академията? Без разрешение не можем да ѝ разкрием истината, колкото и да го желаем. Аз, лично, нямам подобно желание.

Еверард погледна девойката. Все още изглеждаше малко объркана, но очите ѝ блестяха възбудено, дори радостно. Вятърът развяваше косите ѝ и полите на дългата ѝ рокля. Тя разтърси глава, сякаш да прогони неприятен кошмар, изтича при патрулните и ги хвана за ръце.

— Прости ми, Менслах — бяха първите ѝ думи. — Трябваше да се досетя, че не си способен да ни предадеш.

Последва цял дъжд от целувки, на които, естествено, отвърщаше само венерианецът. Еверард, кой знае защо, си спомни за Юда.

— Къде се намираме? — попита ги тя. — Прилича на Ланголен, но е твърде безлюдно. Или може би това са Щастливите острови?

Тя заподскача на един крак и взе да танцува сред цветята.

— Може ли да се поразходим малко, преди да се върнем у дома?

Еверард въздъхна тежко.

— Дейдре, боя се, че имам лоши новини за теб — рече той. Тя замръзна. Лицето ѝ изведнъж се смали. — Ние не можем да се върнем. Заклинанието, което използвах, ни спаси живота. Но то отрязва пътя ни назад. Нямах друг избор.

— И... никаква надежда? — Еверард едва долови гласа ѝ.

— Не — отвърна той, чувствайки влага в очите.

Тя се обърна и бавно се отдалечи.

Ван Сараук понечи да я последва, но се отказа и седна до приятеля си.

— Какво ѝ каза?

Еверард повтори.

— Според мен, това е най-добрият компромис — приключи той. — Не мога да я изпратя обратно в един свят, който ще спре да съществува.

— Прав си.

Известно време Ван Сараук седя, зареял поглед в морето. След това попита:

— Това коя година е? Преди или след Христа? Нали трябваше да напипаме ключовия момент. Какво ще кажеш да потърсим някой местен отдел на Патрула за помощ?

— Съгласен.

Еверард се изтегна на тревата и се загледа в небето. Чувстваше се буквално смазан от невероятното физическо изтощение след всичко, което бяха преживели.

— Събуди ме, като се върне Дейдре — промърмори той. — Мисля, че ще успее, ако ми помогне.

Тя се върна със сухи очи, макар по лицето ѝ да личеше, че е плакала. Когато я попита дали ще помогне за тяхното спасение, момичето кимна.

— Разбира се. Сега животът ми принадлежи на тези, които ме спасиха.

— Да де, след като те забъркахме в тази история. Всъщност става дума само за някои исторически сведения. Чувала ли си, че човек може да бъде приспан и на сън да прави всичко, което му наредят?

Тя кимна неуверено.

— Веднъж видях да го правят знахарите-друиди.

— Няма да ти причиня никаква болка. Искам само да заспиш и насън да си спомниш всичко, което знаеш, дори онова, което отдавна си смятала за забравено. Ще стане бързо.

Дейрдре бе толкова доверчива, че чак му стана съвестно. Използвайки методите, научени в Академията, той я въведе в дълбоко хипнотично състояние с пълно разкриване на паметта и извлече всичко, което някога бе чела, или чувала за Втората Пуническа война. Сведенията бяха напълно достатъчни за осъществяване на неговия замисъл.

През 219 година преди нашата ера Ханибал Барка, владетел на картагенска Испания, обсадил Сагунт. След осеммесечна обсада градът най-сетне паднал и това дало началото на отдавна замислената война с Рим. През първите дни на май 218 година пресякъл Пиренеите начело на армия от 90 000 пешаци, 12 000 конници и 37 слона, отдъхнал за кратко в Галия, а след това прехвърлил Алпите. Загубите му по пътя били огромни: в края на същата година до границите на Италия се доближили едва 20 000 пешаци и 6 000 конници. Въпреки това край река Тицин той срещнал и разгромил превъзхождащия го по сила противник. Следващата година Барка провел още няколко кръвопролитни, но победоносни сражения с римляните и влязъл в Апулия и Кампан.

Апулийците, луканите, брутите и самнитите преминали на негова страна. Квинт Фабий Максим повел ожесточена война, която разорила Италия, но така и нищо не решила. По същото време Хаздрубал Барка спешно събирал в Испания нова войска и в 211-та пристигнал със свежи подкрепления. През 210 година Ханибал завзел и изгорил Рим, а към 207-ма и последните градове на някогашната империя били принудени да се предадат.

— Това ми трябваше — въздъхна Еверард и поглади блестящата коса на девойката. — А сега заспи, спи спокойно и се събуди с радост в сърцето.

— Какво ти разказа? — поинтересува се ван Сараук.

— Цял куп важни подробности. — Разпитът бе продължил близо час. — Едно нещо ми направи особено впечатление: макар прекрасно да познава историята на онази епоха, тя нито веднъж не спомена името Сципион.

— Кой е този? — наостри уши венерианецът.

— Публий Корнелий Сципион е командвал римската армия при Тицин. В нашия свят също го споходил неуспех — изгубил сражението. Но след това му хрумнала идеята да свърне на запад и да разруши базата на Картаген в Испания. Всичко свършило с това, че Ханибал се оказал напълно отрязан от своите поддържащи лагери, а малкото на брой подкрепления, изпращани от иберите, били унищожени по пътя. Именно синът на Сципион, който носел същото име и заемал висок военен пост, се превърнал в окончателен победител на Ханибал при Зама в Северна Африка. Оттам и името му — Сципион Африкански. Бащата и синът били най-добрите пълководци, с които някога е разполагал Рим. А Дейрдре дори не е чувала за тях.

— Значи...

— Доколкото си спомням, в нашия свят и двамата са участвали в сражението при Тицин, където по чудо избегнали смъртта. По време на отстъплението, превърнало се към края в паническо бягство, синът спасил живота на баща си. Няма съмнение, че в тукашната история и двамата Сципиони са загинали.

— Някой трябва да им е видял сметката — кимна Ван Сараук. В гласа му прозвучаха метални нотки.

— Пътешественик във времето — кимна Еверард. — Всичко друго отпада.

— Какво пък, напълно е възможно. Да проверим. Еверард отмести поглед от лицето на спящата Дейрдре.

— Да проверим — като ехо повтори той.

Завърнаха се в ловната хижа само половин час след като я бяха напуснали. Оставиха девойката на грижите на доброжелателната икономка, която знаеше гръцки, и събраха всички свои колеги. Малко след това през пространство-времето полетяха хронокапсули със запитвания и съобщения.

Отделите преди 218 година — най-близкият се намираше в Александрия в периода от 250-та до 230-та — „все още“ си бяха на местата и в тях работеха приблизително двеста агенти на Патрула. Но връзките с резиденциите от бъдещето, както се изясни не след дълго, бяха напълно прекъснати. Обезпокоените патрулни се събраха на съвещание в Академията през олигоцен. Присъстващите свободни агенти бяха равни по звание с колегите си, „закотвени“ към един или друг период, но за разлика от тях можеха да взимат самостоятелни решения.

Неочаквано и за себе си Еверард се озова в положението на председателстващ съвещанието, въпреки присъствието на няколко доста високопоставени офицери от Главното управление. Предстоеше им трудна и мъчителна работа. Мъжете, събрани тук, бяха овладели пространството и времето, владееха оръжието на боговете, но все пак си оставаха хора с присъщите им човешки недостатъци — инат, своеволие, раздразнителност.

Всички бяха единодушни, че станалото трябва да бъде поправено. Възникнаха опасения за съдбата на онези техни колеги, които, подобно, на Еверард и Ван Сараук, са се завърнали в бъдещи епохи, без своевременно да бъдат предупредени за промяната. Ако те не съумееха да се приберат в периода преди повратната точка, просто щяха да престанат да съществуват.

Еверард организира няколко спасителни експедиции, но се съмняваше в успеха им. Затова нареди на спасителите да се върнат до двайсет и четири часа по местното времеизмерване, ако сами не искат да се озоват в положението на бедстващи.

Тук обаче се намеси някакъв научен съветник. „Разбира се — заяви той — безусловен дълг на всички, които са оцелели, е да възстановят «първоначалната» линия на времето. Но съществува и дълг пред науката. Открити са блестящи и уникални възможности за изучаване на нова хронологична линия в историята на човечеството. Необходимо е да се извършат антропологични изследвания в течение на няколко години, а едва след това...“ Еверард с мъка прекъсна по-нататъшните словоизлияния. Не разполагаха с толкова много патрулни, за да поемат подобен риск.

Сформираха се няколко изследователски групи, които да определят точния момент и обстоятелствата, при които е станала промяната. Пламнаха ожесточени спорове за начина на действие. Еверард гледаше мъглата през прозореца и си мислеше, че саблезъбите тигри, в края на краищата, се справят далеч по-добре с проблемите си, отколкото техните маймуноподобни потомци.

Когато най-накрая всички групи и отряди бяха определени и изпратени по места, Еверард отвори бутилка уиски и двамата с Ван Сараук се натряскаха до забрава.

На следващия ден ръководството изслуша доклада на спасителите, завърнали се от различни епохи на бъдещето. Около десетина патрулни бяха спасени и евакуирани при различни обстоятелства, но поне още двацет оставаха зад чертата. Далеч по-интересен бе докладът на разузнавателния отряд. Оказало се, че двама хелветски търговци се присъединили към Ханибал в Алпите и не след дълго напълно спечелили доверието му. След войната заели високи постове в Картагенската империя. Казвали се Фронтос и Химилко и практически те управлявали държавата и организирали убийството на Ханибал. Един от патрулните видял самите узурпатори и техните дворци — живеели в небивал разкош.

— Цял куп предмети и изобретения, за които в античните времена не са и помисляли — докладваше той.

Оказа се, че двамата са нелдорианци от 205-то хилядолетие.

Еверард кимна. Това беше епоха на разбойници и бандити, с които Патрулът неведнъж „вече“ си бе имал работа.

— Мисля, че всичко е ясно — обобщи той. — Няма никакво значение дали са били или не с Ханибал преди сражението при Тицин. Почти невъзможно е да ги заловим в Алпите, без да вдигнем излишен

шум, защото самите ние можем да станем причина за ново изменение на историята. Друго е по-важно — по всяка вероятност те са убили двамата Сципиони и следователно трябва да насочим усилията си към този момент.

Един англичанин от деветнайсети век, изключително компетентен в работата си, разгърна съставената от него карта на сражението, което беше наблюдавал с помощта на телескоп с инфрачервени лъчи.

— Римляните са разположени ето тук...

— Знам — прекъсна го Еверард. — Тънката червена линия. Критичният момент настъпил, когато войските им се обърнали в бягство, но и предшестващата я бъркотия може да ни бъде от полза. Какво пък, ще се наложи да обкръжим полето, но в самата битка трябва да вземат участие само двама агенти. Тези „търговци“ вероятно през цялото време ще бъдат нащрек, очаквайки евентуална наша намеса. Отделът в Александрия ще снабди мен и Ван Сараук със съответните дрехи.

— Но моля ви! — възрази англичанинът. — Предполагах, че съм достоен за честта...

— Не. Простете. — Еверард се усмихна с крайчеца на устните. — Пък и за каква чест говорите? Това е просто една възможност да си строшиш врата, при това с едничката цел да унищожиш един свят с хора като нас. Ще ида аз — приключи решително той. — Не зная защо, но ми се струва, че така трябва да стане.

Ван Сараук поклати глава.

* * *

Оставиха катера зад купчина изсъхнали клони и поеха право през бойното поле. Зад хоризонта, високо в небето, се рееха поне стотина хронокатера с въоръжени патрулни, но тук долу, сред свистенето на копия и стрели, това бе слаба утеха. Ниските облаци се носеха стремително под напора на хладния вятър, ръмеше студен дъжд — в слънчева Италия бе късна есен.

Докато си пробиваха път през купчините изкаляни, окървавени и мъртви тела, Еверард усещаше върху плещите си неимоверната тежест

на бронята. Носеше шлем с подборадник, нагръдник, затъкнат в пояса меч и широк римски щит на лявата ръка, а в дясната държеше парализатора. Ван Сараук, екипиран по същия начин, се влачеше отзад и хвърляше мрачни погледи изпод перата на сребърния центурионски шлем.

Екнаха тръби, задумкаха барабани, но се загубиха сред воплите на ранените, пръхтенето на възбудените коне и свистенето на стрелите. Само шепа командири и съгледвачи все още бяха на коне. Преди да открият стрemenата, боят започваше с конно сражение, но бързо се превръщаше в ръкопашна схватка между свалените от седлата ездачи.

Картагенците настъпваха, пробивайки си път през гъстите римски редици, а там, където бяха по-слаби, направо ги помитаха. По крилата се водеха ожесточени, но разпокъсани схватки, а малко по-назад, където бяха Еверард и Сараук, боят бе утихнал. Наоколо се въргаляха само трупове. Те ускориha крачка, догонвайки задните римски редици. Вече виждаха святкащите златисти нагръдници и бронзовите орли, а зад шлемовете и купчините убити победоносно се развяваха пурпурни знамена. И тогава, подобно на чудовища на фона на сивото небе, с вдигнати хоботи и тръбейки излязоха бойните слонове.

Войната винаги има едно и също лице, тя не е арена на храбреци, нито фигурки по прилежно изрисуваните карти, а викове, пот и кръв на бясно мятащи се в смъртоносния кръговрат хора.

Един измършавял тъмнокож карганески боец крещеше пронизително, опитвайки се да извади копиеото от корема си. Седящият до него римски селянин не му обръщаше внимание, впил поглед в окървавеното чуканче на своята отсечена десница.

Над полето кръжаха гарги в очакване на своя час.

— Побързай! — прошепна Еверард. — Размърдай се, за Бога! Отбранителната линия може да рухне всеки момент.

Гърлото му беше пресъхнало, той се огледа и затича към разветите знамена на Републиката. Помисли си, че винаги е бил за победата на Ханибал, а не на Рим. Имаше нещо отблъскващо в римляните — бяха студени и жестоки. И ето го тук, опитвайки се да спаси тъкмо Вечния град. Да, животът обича да поднася всякакви изненади.

Донякъде го утешаваше мисълта, че Сципион Африкански е бил един от малцината порядъчни пълководци, останали живи след войната.

Стоновете и крясъците се усиливаха — римляните бяха отблъснати назад. Еверард видя нещо подобно на вълна, която се разбива в скала. Но се движеше не вълната, а скалата — с победни викове и нанасяйки страховити удари...

Той побягна. Покрай него, надавайки ужасени писъци, претича млад легионер. Друг сивокос римски ветеран плю на земята и продължи да се бие, докато не го посякоха. Картагенците настъпваха в изряден строй, под нечовешкия грохот на барабаните.

Ето там, отпред! Еверард съгледа пълководците, яхнали белите си коне, обкръжени от група римляни. Вдигнали високо бронзовите орли, те крещяха, но гласовете им се губеха сред всеобщата гълчава.

Застигна ги малка група легионери. Началникът им извика на патрулните:

— Ей, вие, насам! Сега ще им покажем колко струваме, кълна се в лоното на Венера!

Еверард поклати глава и продължи, без да се отклонява. Римлянинът се озъби гневно, вдигна меч и се нахвърли срещу него.

— Ах ти, страхлив...

Лъчът на парализатора го спря. Той се строполи в калта, останалите се отдръпнаха уплашено, озърнаха се и побягнаха. Картагенците бяха съвсем близо — плътна стена от щитове и копия, по които имаше кръв. Еверард дори успя да различи кървавата резка върху челото на един от тях и гърбавия нос на друг.

От шлема му отскочи копие. Той наведе глава и побягна. На пътя му се сбиха. Еверард искаше да ги заобиколи, но се спъна в един труп и падна. Върху него се стовари някакъв римлянин. Проклинайки всичко наоколо Ван Сараук разрови купчината тела и му помогна да се измъкне, но това му коства пробождање в рамото.

Съвсем наблизко, обкръжени от врага, хората на Сципион се опитваха безуспешно да отблъснат поредната атака. Еверард се надигна, пое си дъх и набързо оцени обстановката. През пелената на дъжда се виждаше група римски конници, които приближаваха с блестящи от влагата доспехи. Конете им бяха потънали в кал. Това,

вероятно, бе синът — самият Сципион Африкански, бързаш на помощ на баща си. Земята се тресеше под копитата им.

— Ето там!

Ван Сараук закрещя и замаха с ръка. Еверард напрегна очи. Дъждът се стичаше по шлема в лицето му.

Към мястото, където се биеха римляните, се насочваше далеч по-многобройна картагенска група. Предвождаха ги двама високи, с груби лица нелдорианци. Бяха облечени в същите доспехи като останалите, но в ръцете си всеки държеше дългоцевен пистолет.

— Насам!

Еверард рязко се завъртя и се втурна насреща им. Кожата на доспехите му скърцаше от напрежение.

Картагенците забелязаха патрулните, когато те бяха вече съвсем близко. Едва тогава някой от конниците нададе предупредителен вик, че идват двама обезумели римляни! Менс зърна презрителната усмивка върху лицето на брадатия войн. Един от нелдорианците вдигна бластера си.

Еверард се хвърли на земята. От мястото, където се намираше само допреди секунда, се вдигна синкава струйка дим. Той стреля от легнало положение и един от африканските коне подгъна крака. Отекна метален звън. Застанал широко разкراчен, Ван Сараук натискаше методично спусъка на ултразвуковия парализатор. Два, три, четири изстрела и ето, че по-близкият от двамата нелдорианци се свлече, а около Сципион се разгоря адска битка.

Ескортът на нелдорианците нададе ужасени викове. Очевидно познаваха добре силата на бластера, но невидимото оръжие, с което поразяваха Еверард и венерианеца, беше нещо ново за тях. Те се разбягаха, а нелдорианецът, който с мъка удържаше коня си, се завъртя с намерение да ги последва.

— Пиет, погрижи се за поваления — викна Еверард. — Трябва да го изтеглим нейде встрани и да го разпитаме.

Той скочи чевръсто, хвана един останал без ездач кон и се метна на седлото.

Зад него Публий Корнелий Сципион и синът му най-сетне бяха отбили атаката на картагенците и се присъединяваха към отстъпващата армия. Еверард препускаше през море от хаос. Не жалеше коня, но и нелдорианецът също пришпорваше бясно своя. Още малко и ще

напуснат бойното поле, а там върху престъпника ще се спусне дебнещият над облаците катер и всичко ще бъде решено.

Същата мисъл вероятно бе хрумнала и на нелдорианеца. Той обърна коня си и стреля. Еверард видя пламъка от изстрела и в същия миг почувства опарване по бузата. Нагласи парализатора на максимално широк обхват, насочи го и натисна спусъка, като продължаваше да се носи към целта.

Вторият изстрел попадна право в гърдите на коня. Коленете на животното се подгънаха и Еверард изхвърча от седлото. Тренираното му тяло смекчи удара от падането, той бързо скочи на крака и се хвърли срещу атакуващия противник. Парализаторът му се търкаляше някъде отзад заедно с трупа на коня, но нямаше време да го търси. Ако остане жив, ще го открие и прибере по-късно, още повече, че си бе свършил работа. Широкият лъч бе намерил целта. От подобно разстояние той естествено не можеше да предизвика максимално поражение, но нелдорианецът бе изпуснал бластера, а конят му се полюшваше със затворени очи.

Дъждът шибаше Менс право в лицето. Той се подхлъзна и в този миг престъпникът успя да извади меча от ножницата. Еверард на свой ред оголи оръжието си.

— Както желаете — произнесе той на латински. — Но един от нас ще остане на бойното поле.

Луната озаряваше планините и снегът по върховете им сияеше в бяло. Далеч на север се виждаше застиналата ледникова река. Някъде виеше вълк. Кроманьонците огласяха пещерите си с песни, но напевите им едва проникваха зад дебелите стъкла на верандата.

Дейдре стоеше в мрака. Самотен лунен лъч осветяваше лицето ѝ, обляно в сълзи. Когато Ван Сараук и Еверард я доближиха, тя ги огледа с почуда.

— Толкова бързо? — прошепна девойката. — Нали се разделихме тази сутрин?

— Бързо се справихме — отвърна Ван Сараук, изучил древногръцкия с помощта на хипноизлъчвател.

— Надявам се... — тя направи опит да се усмихне, — че вече сте свободни и ще можете добре да си починете.

— Да — кимна Еверард. — Вече сме свободни. Известно време мълчаха, загледани в снежните планини.

— Вярно ли е, че никога няма да се върна у дома? — тихо попита Дейдре.

— Боя се, че да. Нашите заклинания...

Еверард и Ван Сараук се спогледаха. Бяха получили официално разрешение да разкажат на девойката всичко, което сметнат за необходимо и да я отведат където и да било, стига да се чувства добре и да привикне бързо към новия живот.

Ван Сараук, естествено, настояваше, че това е само и единствено Венера, а Еверард бе твърде изморен, за да спори.

Дейдре въздъхна сърцераздирателно.

— Така да бъде — примири се тя. — Не смятам да погубвам живота си в напразни страдания. Сигурна съм, че в края на краищата Великия Ваал ще дари народа ми с щастие. Така ли е?

— Уверен съм в това — отвърна Еверард.

Едва сега почувства, че е на предела на силите си. Искаше само едно: да се добере до леглото и да заспи. Нека Ван Сараук ѝ разкрие

всичко и получи наградата.

Еверард му кимна.

— Сбогом, Пиет. Тя е твоя.

Венерианецът хвана девойката за ръка.

А Еверард реши, че е време да напусне сцената.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.